ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

18. července 2007 *

Ve věci C-142/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Østre Landsret (Dánsko) ze dne 9. března 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 16. března 2006, v řízení

Olicom A/S

proti

Skatteministeriet,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus (zpravodaj), A. Ó Caoimh a A. Arabadžev, soudci,

* Jednací jazyk: dánština.

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za dánskou vládu J. Moldem, jako zmocněncem, ve spolupráci s P. Bieringem, advokat,

— za Komisi Evropských společenství J. Hottiaux, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Heidmannem, advokat,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. března 2007,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu poznámky 5 písm. E) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury společného celního sazebníku, která se nachází v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, s. 1;

Zvl. vyd. 02/02, s. 382), ve znění nařízení Komise (ES) č. 3009/95 ze dne 22. prosince 1995 (Úř. věst. L 319, s. 1, dále jen „kombinovaná nomenklatura").

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Olicom A/S (dále jen „Olicom"), společností založenou v Dánsku, a Skatteministeriet (dánské ministerstvo financí) ohledně celního zařazení některých síťových karet s funkcí „modem".

Právní rámec

3 Znění čísla 8471 kombinované nomenklatury je následující:

„Zařízení pro automatizované zpracování dat [počítače] a jejich jednotky; magnetické nebo optické snímače, zařízení pro přepis dat v kódované formě na paměťová média a zařízení pro zpracování těchto dat, jinde neuvedená ani nezahrnutá."

4 Poznámka 5 ke kapitole 84 kombinované nomenklatury, která se vztahuje na číslo 8471, upřesňuje:

„A. [...]

B. Zařízení pro automatizované zpracování dat může být ve formě systémů sestávajících z různého počtu oddělených jednotek. S výhradou níže uvedené části E může být jednotka považována za část celého systému, jestliže splňuje všechny následující podmínky:

a) její základní nebo hlavní použití je v systému automatizovaného zpracování dat;

b) je možné ji k centrální zpracovatelské jednotce připojit, a to buď přímo, nebo prostřednictvím jedné nebo více dalších jednotek;

a

c) je schopná přijímat nebo předávat data v takové formě (kódy nebo signály), kterou může používat celý systém.

C. Samostatně projednávané jednotky k zařízením pro automatizované zpracování dat se zařazují do čísla 8471.

D. [...]

E. Stroje vykonávající speciální funkce, jiné než zpracovávající data a spojené nebo pracující ve spojení se zařízením pro automatizované zpracování dat, se zařazují do čísla odpovídajícího jejich speciální funkci nebo, v případě že takové číslo neexistuje, do jiného čísla."

5 Znění čísla 8517 kombinované nomenklatury je následující:

„Elektrické přístroje pro drátovou telefonii nebo telegrafii, včetně drátových telefonních přístrojů s bezdrátovými mikrotelefony a telekomunikačních přístrojů pro nosnou frekvenci nebo pro digitální drátové systémy; videotelefony."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

6 Společnost Olicom dovážela v období od roku 1996 do roku 1999 zařízení pro počítačovou síť, která zařadila do čísla 8471 kombinované nomenklatury. Jednalo se zejména o síťové karty vyrobené za účelem vložení do přenosných počítačů.

7 Tyto karty přijímají a konvertují signály a posílají je z jednoho osobního počítače do ostatních osobních počítačů v síti. Některé dovážené síťové karty slouží pouze ke spojení osobních počítačů s lokálními sítěmi [funkce „LAN" („Local Area Network")], zatímco jiné jsou kombinované v tom smyslu, že mají krom toho funkci „modemu" (dále jen „kombinované karty"), což usnadňuje spojení přenosných počítačů s vnějšími sítěmi [funkce „WAN" („Wide Area Network")].

8 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že kombinované karty jsou „vylepšené" verze čistých výrobků LAN a byly vyrobeny tak, aby funkce „WAN" nemohla fungovat bez funkce „LAN", přičemž posledně uvedená však zůstává funkční, i když je funkce „WAN" zrušena. Vyjádřeno v procentech celkové ceny kombinované karty funkce „WAN" představuje 27 % nebo 40 %. Pokud jde o rychlost přenosu dat, rychlost funkce „LAN" uvedených karet je 500krát vyšší než rychlost funkce „WAN".

9 Tento typ kombinovaných karet odpovídá potřebám uživatelů přenosných počítačů, kteří využívají obvykle lokální síť pro komunikaci, avšak kteří potřebují příležitostně poslat nebo přijmout data, když se nacházejí daleko od svého obvyklého pracovního místa. V takové situaci mohou využít funkce „WAN" karty jako modemu. Tato doplňková funkce zabraňuje tomu, aby si zákazníci museli koupit samostatný modem. Cena kombinovaných karet uváděných do oběhu společností Olicom byla třikrát až šestkrát vyšší než cena samotného modemu.

10 Na základě bodu 4 přílohy I nařízení Komise (ES) č. 1165/95 ze dne 23. května 1995 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury (Úř. věst. L 117, s. 15), podle kterého karty vyrobené za účelem vložení do osobních počítačů spojených kabelem, který umožňuje výměnu dat v lokální síti bez použití modemu, musely být zařazeny do čísla 8517, což vedlo ke zvýšení celní sazby, kterou bylo třeba zaplatit, se dánské orgány rozhodly zahájit dodatečně vymáhání cla, které dlužila společnost Olicom. Posledně uvedená podala proti tomuto rozhodnutí dne 16. června 1999 stížnost.

11 Rozsudkem ze dne 10. května 2001, Cabletron (C-463/98, Recueil, s. I-3495), Soudní dvůr prohlásil nařízení č. 1165/95 za neplatné v rozsahu, v němž zařadilo do čísla 8517 kombinované nomenklatury síťové karty uvedené v bodě 4 přílohy tohoto nařízení.

12 Na základě pokynů týkajících se výkladu výše uvedeného rozsudku Cabletron, které byly vypracovány Komisí a určeny členským státům, obdržela Olicom vrácení cla ohledně síťových karet majících pouze funkci „LAN". Pokud jde o clo na kombinované karty, příslušné dánské orgány zamítly jeho vrácení, jelikož měly za to, že vzhledem ke skutečnosti, že tyto karty mají rovněž funkci „modemu", musí být zařazeny do čísla 8517 jako telekomunikační přístroje.

13 Olicom napadla takové zařazení kombinovaných karet a po vyčerpání správních opravných prostředků předložila spor Østre Landsret. Tento soud nejprve vyžadoval po dánských orgánech, aby předložily věc Výboru pro celní kodex. Tento výbor vydal dne 10. ledna 2005 stanovisko, podle kterého kombinované karty mají být zařazeny do čísla 8517.

14 Za těchto podmínek se Østre Landsret rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Má být příloha I nařízení [...] č. 2658/87 [...], ve znění nařízení [...] č. 3009/95 [...], vykládána tak, že kombinované síťové a modemové karty, jako jsou ty, které jsou dotčeny v původním řízení, mají od 1. ledna 1996 podléhat clu jako zařízení pro zpracování dat pod číslem 8471, nebo jako telekomunikační zařízení pod číslem 8517?

V této souvislosti je Soudní dvůr Evropských společenství žádán, aby rozhodl, zda má být pojem ‚speciální funkce' ve smyslu poznámky 5 písm. E) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury, ve znění nařízení č. 3009/95, vykládán tak, že

24 dotčených výrobků je třeba zařadit do čísla jiného než 8471, pokud je přítomna funkce ‚WAN', nebo zda je třeba výrobky zařadit do čísla jiného než 8471, pouze pokud funkce ‚WAN' může fungovat nezávisle na zařízení pro automatizované zpracování dat[?]

2. V případě, že Soudní dvůr shledá, že funkce ‚WAN' v kombinované síťové a modemové kartě je speciální funkcí, je Soudní dvůr žádán, aby rozhodl, zda je pro celní zařazení relevantní, že za hlavní funkci výrobku může být považována funkce ‚LAN'."

K předběžným otázkám

K první otázce

15 Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda kombinované karty vyrobené za účelem vložení do přenosných počítačů mají od 1. ledna 1996 podléhat clu jako zařízení pro zpracování dat pod číslem 8471 kombinované nomenklatury, nebo jako telekomunikační zařízení pod číslem 8517. V tomto ohledu se táže, zda za účelem takového zařazení musí být pojem „speciální funkce" uvedený v poznámce 5 písm. E) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury vykládán v tom smyslu, že vyžaduje, aby funkce „modem" uvedených karet mohla fungovat nezávisle na zařízení pro automatizované zpracování dat nebo zda postačuje, aby tyto karty měly takovou funkci.

16 Podle ustálené judikatury je třeba za účelem zajištění právní jistoty a usnadnění kontrol hledat rozhodující kritérium pro sazební zařazení zboží obecně v jeho

objektivních charakteristikách a vlastnostech, jak jsou definovány zněním položky kombinované nomenklatury a poznámek k třídám nebo kapitolám (viz zejména rozsudky ze dne 19. října 2000, Peacock, C-339/98, Recueil, s. I-8947, bod 9; ze dne 16. září 2004, DFDS, C-396/02, Sb. rozh. s. I-8439, bod 27; ze dne 15. září 2005, Intermodal Transports, C-495/03, Sb. rozh. s. I-8151, bod 47, a ze dne 12. ledna 2006, Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht, C-311/04, Sb. rozh. s. I-609, bod 26).

17 Poznámky, které se vztahují ke kapitolám společného celního sazebníku, stejně tak jako vysvětlivky k nomenklatuře Rady pro celní spolupráci, představují totiž důležité prostředky pro zajištění jednotného použití tohoto sazebníku a poskytují jako takové poznatky využitelné pro jeho výklad (viz rozsudky ze dne 19. května 1994, Siemens Nixdorf, C-11/93, Recueil, s. I-1945, bod 12; ze dne 18. prosince 1997, Techex, C-382/95, Recueil, s. I-7363, bod 12, a výše uvedený Peacock, bod 10).

18 Za účelem zařazení do náležité položky je třeba konečně připomenout, že účel použití výrobku může tvořit objektivní kritérium pro zařazení, pokud je inherentní tomuto výrobku, přičemž zda toto souhlasí, musí být posouzeno v závislosti na objektivních charakteristikách a vlastnostech zboží (viz rozsudky ze dne 1. června 1995, Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, Recueil, s. I-1381, bod 13; výše uvedený DFDS, bod 29, a ze dne 15. února 2007, RUMA, C-183/06, Sb. rozh. s. I-1559, bod 36).

19 Je třeba zaprvé připomenout, že v bodě 23 výše uvedeného rozsudku Peacock Soudní dvůr rozhodl, že síťové karty vyrobené za účelem vložení do zařízení pro automatizované zpracování dat musely být v období od července 1990 do května 1995 zařazeny do čísla 8471 jako „jednotky" tohoto typu zařízení.

20 Soudní dvůr v bodech 16 až 20 výše uvedeného rozsudku Peacock rovněž konstatoval, že síťové karty jsou vyráběny pouze pro zařízení pro automatizované zpracování dat, jsou k těmto zařízením přímo připojeny a jejich funkcí je předávat a přijímat data v takové formě, kterou tato zařízení mohou používat. Z toho vyvodil, že uvedené karty jsou srovnatelné s jakýmkoliv jiným médiem, pomocí něhož zařízení pro automatizované zpracování dat přijímá nebo předává data, v tom smyslu, že nemají žádnou funkci, kterou by byly schopné vykonávat bez pomoci takového zařízení. Poslední pododstavec poznámky 5 písm. B) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury ve znění platném před 1. lednem 1996 tedy nemůže vyloučit takové karty z čísla 8471, jelikož nevykonávají speciální funkci. Krom toho splňují všechny podmínky týkající se „jednotek" popsaných v uvedené poznámce v rozsahu, v němž je možné je připojit k centrální zpracovatelské jednotce a jsou speciálně vyrobeny jako části systému automatizovaného zpracování dat.

21 Tento výklad byl potvrzen v bodech 16 a 17 výše uvedeného rozsudku Cabletron, ve kterém Soudní dvůr v bodě 27 mimoto upřesnil, že síťové karty uvedené v bodě 4 přílohy nařízení č. 1165/95, a to karty vyrobené za účelem vložení do osobních počítačů spojených kabelem, který umožňuje výměnu dat v lokální síti bez použití modemu, měly být zařazeny do čísla 8471 kombinované nomenklatury jak před, tak i po 1. lednu 1996.

22 Zadruhé je třeba přezkoumat, zda judikaturu uvedenou v bodech 19 až 21 tohoto rozsudku lze rovněž použít na kombinované karty, které vzhledem ke skutečnosti, že mají funkci „modemu", mohou sloužit k výměně dat přes vnější sítě.

23 V projednávaném případě znění čísla 8471 kombinované nomenklatury uvádí zejména zařízení pro automatizované zpracování dat a jejich jednotky, zatímco znění čísla 8517 se týká zejména telekomunikačních přístrojů pro nosnou frekvenci nebo pro digitální drátové systémy.

24 Z poznámky 5 písm. B) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury vyplývá, že zařízení pro automatizované zpracování dat může být ve formě systémů sestávajících z různého počtu oddělených jednotek. S výhradou poznámky 5 písm. E) k uvedené kapitole může být za část celého systému považována jednotka, která splňuje všechny tři podmínky, a to zaprvé, její základní nebo hlavní použití je v systému automatizovaného zpracování dat, zadruhé je možné ji k centrální zpracovatelské jednotce připojit, a to buď přímo nebo nepřímo, a zatřetí je schopná přijímat nebo předávat data v takové formě, kterou může používat celý systém. Poznámka 5 písm. C) ke stejné kapitole doplňuje, že samostatně projednávané jednotky k zařízením pro automatizované zpracování dat se zařazují do čísla 8471.

25 Obdobně jako síťové karty, které jsou předmětem výše uvedených rozsudků Peacock a Cabletron, kombinované karty splňují, podle popisu vyplývajícího ze spisu, všechny tyto tři podmínky, jelikož jsou výhradně využívány ke vložení do přenosných počítačů, fungují, pouze pokud jsou připojeny k tomuto typu počítačů a mohou konvertovat vstupující signály na data využitelná zařízením pro automatické zpracování dat a signály vycházející na data využitelná vnějším prostředím, ať již jsou předávána v místní („LAN“) nebo vnější síti („WAN“).

26 Dánská vláda a Komise Evropských společenství však mají za to, že vzhledem ke skutečnosti, že mohou nezávisle přenášet data ve formě dálkového přenosu dat v drátové telefonické síti, aniž by bylo třeba použít přenosný počítač, ke kterému jsou připojeny, mají uvedené karty specifickou funkci ve smyslu pozn. 5 písm. E) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury. Nelze-li hlavní funkci takových kombinovaných karet určit na základě poznámky 3 třídy XVI kombinované nomenklatury, musí být správná celní položka určena na základě pravidla č. 3 písm. c) obecných

pravidel pro výklad této nomenklatury, podle kterého se zboží zařadí do posledního z čísel, která podle pořadí přicházejí stejnou měrou v úvahu. Z toho vyplývá, že kombinované karty je třeba zařadit do čísla 8517 jako telekomunikační přístroje.

27 Tato argumentace nemůže být přijata.

28 Zaprvé, i když vzhledem k tomu, že kombinované karty mají funkci „modemu", mohou přenášet informace ve formě dálkového přenosu dat v drátové telefonické síti, přesto z toho nevyplývá, na rozdíl od tvrzení dánské vlády a Komise, že tak mohou činit nezávisle, ani že mohou fungovat nezávisle bez použití přenosného počítače, ke kterému jsou připojeny.

29 Ze spisu totiž vyplývá, že funkce „modem" kombinované karty je jednak funkční pouze tehdy, pokud je tato karta připojena k zařízení na automatické zpracování dat, které jí posílá nezbytné příkazy a data, a jednak, že tato funkce nemůže pracovat bez funkce „LAN", zatímco posledně uvedená zůstává funkční, i když je funkce „WAN" zrušena.

30 Za druhé, ze znění poznámky 5 písm. E) ke kapitole 84 kombinované nomenklatury vyplývá, že „speciální funkce" vykonávaná zařízením, které pracuje ve spojení se zařízením pro automatizované zpracování dat, musí být funkcí „jinou než zpracovávající data". Jelikož jsou však kombinované karty určeny k přenosu informací mezi více počítači a za účelem toho přijímají na vstupu vnější signály srozumitelné počítači a posílají na výstupu signály zpracované posledně uvedeným ve formě signálů využitelných vnějším prostředím, nezávisle na skutečnosti, zda

přijatý nebo vyslaný signál je analogový či digitální, představuje funkce, kterou mají, zpracování dat. Z toho vyplývá, že takové karty nevykonávají „speciální funkci" ve smyslu uvedené poznámky.

31 Je-li zatřetí pravdou, že v rozhodné době z hlediska skutkového stavu vysvětlivky k harmonizovanému systému Světové celní organizace, týkající se čísla 8517, zahrnovaly výslovně mezi telekomunikační přístroje pro nosnou frekvenci nebo pro digitální drátové systémy kombinované modulátory – demodulátory (modemy), nic to nemění na tom, že podle ustálené judikatury uvedené vysvětlivky přispívají významným způsobem k výkladu dosahu jednotlivých sazebníkových čísel a položek, aniž by však měly závaznou právní sílu. Obsah těchto vysvětlivek musí být tudíž v souladu s ustanoveními kombinované nomenklatury a nemůže měnit jejich dosah (viz zejména výše uvedený rozsudek Intermodal Transports, bod 48; rozsudky ze dne 8. prosince 2005, Possehl Erzkontor, C-445/04, Sb. rozh. s. I-10721, bod 20, a ze dne 16. února 2006, Proxxon, C-500/04, Sb. rozh. s. I-1545, bod 22).

32 S ohledem na vše výše uvedené je namístě odpovědět na první položenou otázku, že kombinované karty vyrobené za účelem vložení do přenosných počítačů musejí od 1. ledna 1996 podléhat clu jako zařízení pro zpracování dat pod číslem 8471 kombinované nomenklatury.

Ke druhé otázce

33 Druhá otázka byla položena pouze pro případ, že by Soudní dvůr měl za to, že funkce „modem" kombinovaných karet představuje speciální funkci. Vzhledem k odpovědi na první otázku není namístě přezkoumat druhou otázku.

K nákladům řízení

34 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Kombinované karty vyrobené za účelem vložení do přenosných počítačů musejí od 1. ledna 1996 podléhat clu jako zařízení pro zpracování dat pod číslem 8471 kombinované nomenklatury společného celního sazebníku, která se nachází v příloze I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění nařízení Komise (ES) č. 3009/95 ze dne 22. prosince 1995.

Podpisy.